

készült vární. A mohi pusztán elvérzett bár a magyar, de megmentette Nyugatot. Szent Tamás megírhatta „Summáit“, nyugodtan felépülhetett a párisi Notre Dame és a kölni Dom. Most pedig a pogány szellemi irányzatok Európára zúdított háborúja pusztítja el a keresztény kultúra műemlékeit. S miért? Mert a művelt Nyugat már rég letért Szent Tamás keresztény tanainak útjairól.

A megújuló török támadások a kereszténység ellen törtek. A magyar nemzet elébe ment a támadásoknak. Mint erős tölgy dacolt a viharral. Harcolt nemcsak önlétéért, hanem az egész kereszténységért. A harcban anyagi és szellemi értékei pusztultak el. E súlyos anyagi, de főként szellemi veszteségek pótlásában segítségére sietett a nemzetnek a legmagyarabb szerzetesrend, a Pálos-rend, melynek megalapítását éppen Aquinoi Szent Tamás segítette elő, Ő adott a nemzetnek államférfiakat, mint pl. Fráter György, tudósokat, írókat, költőket és nagy szónokokat. Ezt is a történelem bizonyítja. A Pálos-rend igenis sokat adott a nemzetnek minden téren, amint ezt dr. Tóth Tihamér püspök felsorolta egyik beszédében.

B. Özséb apró tüzeket látott, amelyek egybe, egy tűzzé folytak össze, s ez a tűz messze világított. Ez jelzi a Pálos-rend történetét és áldásos működését a nemzet életében. De hogy ez így legyen, ezt Aquinoi Szent Tamás nagyban elősegítette. S így lett a két férfiú találkozásából nagy horderejű esemény.

De a Pálos-rend a lelkek szolgálatában is kivette a részét. Misszionárius házai voltak Dél-erdélyben, mint Tövisen, s a visszacsatolt Észak-erdélyben, mint pl. Illyefalván, a protestáns tengerben s másutt is. Mert Szent Tamás öröksége Krisztus fényét árasztani az emberiségre, hogy az vissza özőnljön Krisztusra. A Pálos-rend mindig tisztelte Szent Tamást, aki boldog Özsébnek segítségére volt a Rend megalapításában. De Szent Tamás a magyar nemzet háláját is megérdemli, hisz a Pálos-rend áldásos működésében Szent Tamás, a harcos vezér jött segítségére a szintén pogány ellen harcoló magyar nemzetnek.

PALOS HIMNUSZOK

Szűz Mária hét örömeről

Ó Szűz Szentháromság tornya,
Örök Jóság fénylő orma:
irgalomnak oszlopa.

Ó, Ki látta szelidséged,
kedves, áldott szerénységed,
mennynek szüzi Illata.

Életet vesz Tőled: angyal
jó nagy hírrel, szent parancsal
üdvözletet hoz Neked.

Kerested módját, feltárta,
Igened-re Ég Királya
testetölt, s alakja tested.

Másodízben örömed volt,
midőn Napot, mint fényét Hold,
tenger bűvös csillaga,

megszülted, s asszony nem voltál,
szűz maradtál, nem változtál
szülésedben szűz Anya.

Harmadízben öröm járt át,
látván Fiad fölött vártát
áll vezérlő üstökös.

Míg Három Bölcsék imádják,
ajándékkal elhalmozzák
gazdagon jászoly körött.

Negyedszer örömed lángolt,
midőn támadt halálából
Krisztus harmadik napon.

Szilárd lesz a hit, mint szikla,
halált a remény felissza,
intésedre szűz asszony.

Ötödízben ujjongsz Űrnő,
látod a felhőkön túlnő
dicsőségben Szent fiad.

Akkoron már rádöbbsentél.
Annak édesanyja lettél,
Kinek szűz leánya vagy.

Hatodízben öröm töltött,
Vigasztaló jött, a Pünkösöd,
láng-nyelvet záporozott.

Erősítette és védte
betöltötte őket, s égre
lángoltak apostolok.

Hetedízben égbe vitt fel,
földről hívott égi fényvel
Krisztus boldog öröme.

Égiek fölé magasztalt,
tiszteleted magasba tart
kegyelemben örökre.

Néked nagyobb tisztelet jár,
amilyen senkire sem vár
az égnek udvarában.

Erényekben oly gazdag nincs,
mint Te, hiszen Tied a kincs,
örzöd boldog bírásban.

Ó Szűz, kegyességnek anyja
jóságod kérünk megadja
nagy jótéteményeit.

Órizd büntől szíveinket,
vezess boldogokkal minket
s örök öröme segítés. Amen.

Latinból: Lengyel Rezső.